

JAARPRIJZEN VOOR DE JOURNALISTIEK

Persinformatie dinsdag 12 mei 2009

Journalisten AD, de Volkskrant, Netwerk, Hoge Bomen, De Ochtenden, Landroof en Quest winnaars De Tegel 2008

Journalisten van AD, de Volkskrant, Netwerk (NCRV), Hoge Bomen (AVRO), De Ochtenden (VPRO), Landroof (VPRO) en Quest hebben vanavond in Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam in verschillende categorieën De Tegel 2008 gewonnen.

De derde editie van De Tegel bracht veel goed nieuws met zich mee. Niet alleen hebben journalisten in de meeste categorieën wederom massaal ingezonden, volgens juryleden die vorig jaar ook bij de jurering betrokken waren, is de kwaliteit van de inzendingen deze keer nog hoger. Uiteindelijk heeft de jury, onder leiding van Ed Nijpels, zestien producties en drie talenten genomineerd, waarvan er zeven zijn bekroond met De Tegel 2008.

In 2008 waren de media zelf ook volop in het nieuws. Uitgevers en hoofdredacteuren hebben de noodklok geluid, omdat zij kampen met grote financiële problemen die uiteindelijk de publieke taak van de journalistiek kunnen ondermijnen. Minister Plasterk heeft in zijn 'persbrief' aan de Tweede Kamer laten weten dat hij 'hecht aan een pluriforme, onafhankelijke en kwalitatief hoogwaardige pers' en heeft een commissie onder leiding van Elco Brinkman gevraagd hem hierover advies uit te brengen. Het bestuur van Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek meent dat het, te midden van alle zorgen over de financiering van de journalistiek, van groot belang is om de schijnwerpers te blijven richten op hetgeen waar het uiteindelijk om gaat: het journalistieke gehalte. Daarom is minister Plasterk uitgeroepen tot 'Nieuwsmaker van het Jaar'. Op het spel staat immers het belang van het vakwerk. De vele hoogwaardige inzendingen, nominaties en de uiteindelijke winnaars van De Tegel 2008 maken dit eens te meer duidelijk.

De winnaars van De Tegel 2008 zijn:

Winnaars Print

categorie Nieuws:

Ronald van Geenen en Kees Wessels, redacteurs/verslaggevers *AD*, met een serie artikelen over operaties bij borstkanker

categorie Achtergrond:

Philippe Remarque, Washington-correspondent *de Volkskrant*, met een serie artikelen over de Amerikaanse verkiezingen

Winnaars Televisie

categorie Nieuws:

Aart Zeeman, presentator en verslaggever *Netwerk* (NCRV), met 'Vrouwen vechten voor embryoselectie'

categorie Achtergrond:

Robert van Tellingen, regisseur/producent en Channah Durlacher, researcher *Hoge Bomen* (AVRO), met 'De passagier van bus 73'

Winnaar Radio

categorie Achtergrond:

Gerrit Kalsbeek, verslaggever *De Ochtenden* (VPRO), met ‘Het gelukkige huisdier’

Winnaars Innovatieprijs

Robert Wiering en Wim Schepens, respectievelijk regisseur en eindredacteur *Landroof* (VPRO), met het programma *Landroof* en de bijbehorende site www.landroof.nl

Winnaar Talentprijs

Tonie Mudde (1987), wetenschapsredacteur *Quest*, met de serie ‘Dagboek van een proefdier’

Noot voor de redactie:

Voor meer info over De Tegel 2008 of het Feest voor de Journalistiek kunt u contact opnemen met Frits van Exter, bestuurslid Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek, telefoon 06 534 75 116.

Bijlage 1: juryrapporten

Bijlage 2: doelstelling, initiatiefnemers en juryleden De Tegel

Bijlage 1 juryrapporten

Algemene juryobservaties

Wie zich zorgen maakt over de journalistiek, kan uit de inzendingen voor De Tegel 2008 hoop putten: er is nog veel kwaliteit. Het aantal inzendingen voor deze editie was vrijwel even groot als vorig jaar, maar het niveau was volgens veteranen in de jury opnieuw duidelijk hoger. Dat gold met name voor print en televisie. Maar ook de inzendingen in de categorie 'talent' wekken goede verwachtingen over de toekomst.

De jury waardeert het dat journalisten hun kracht en onderscheidend vermogen vooral zoeken in het bieden van inzicht in het nieuws. Het gaat steeds meer om het 'waarom' en minder om het 'wat'. Dat is begrijpelijk in een tijd waarin het nieuws zich zo snel verspreidt en ook weer zo snel verdampt. Toch zou het jammer zijn als het belang van het opdiepen van feiten en de directe verslaggeving van belangrijke gebeurtenissen ondergesneeuwd raken. Het is en blijft de basis van de journalistiek. Vakmanschap is ook het vermogen om snel en zorgvuldig te informeren, ook over het nieuws 'dat iedereen al weet'. Voor zover het reglement daarover nog misverstanden kan wekken, zou de organiserende Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek aanpassing moeten overwegen. En voor zover redacties nog te veel schroom hebben hun nieuwsverhalen en –uitzendingen in te sturen, zouden zij die opzij moeten zetten.

Bij de dagbladen viel het de vakjury op dat er ook goede inzendingen waren van gratis kranten. Zij zijn inmiddels journalistiek volwassen producten.

De jury is teleurgesteld dat er weinig inzendingen waren van commerciële en regionale radio- en tv-omroepen. Zij zijn voor het publiek belangrijke bronnen van informatie. Dat zou in de inzendingen duidelijker weerspiegeld mogen worden. Ook hiervoor vraagt de jury de aandacht van de organiserende stichting.

Het aantal radio-inzendingen was wat hoger dan vorig jaar, maar nog laag vergeleken met print en tv. In de categorie 'nieuws' heeft de jury geen inzending genomineerd. Zij hoopt dat dat geen symptoom is van verschraling van de radiojournalistiek.

Hoezeer de jury ook belang hecht aan vernieuwing in de journalistiek, het kostte haar moeite om in de categorie 'innovatie' de echte vernieuwers te onderscheiden. Zij stelde wel vast dat de multimediale journalistiek weer meer volwassen is geworden, maar een goede productie op internet is nog geen innovatie. Misschien is dat ook te veel gevraagd en moeten de criteria verruimd worden, zodat 'gewone' multimediale journalistiek weer een echte kans maakt - overigens is een aantal genomineerden, dat hoofdzakelijk voor krant of tv werkt, ook multimediaal actief.

Drie vakjury's hebben zich eerst gebogen over alle inzendingen binnen de drie verschillende mediumtypes (print, televisie en radio) en categorieën (nieuws, achtergrond) en de talenten. Een vierde vakjury boog zich over de inzendingen in de categorie 'innovatie'. Zij droegen maximaal vijf kandidaten per prijs voor in de gezamenlijke eindjury. Uiteindelijk zijn zestien producties en drie talenten genomineerd, waarvan er zeven zijn bekroond met De Tegel 2008. Bij de beraadslagingen in de eindjury draaide het vooral om de in het reglement genoemde criteria zoals vakmanschap, impact, relevantie en creativiteit. De discussies waren levendig, maar alle juryleden scharen zich eensgezind achter de uitkomst.

Hieronder worden per categorie de winnaars van De Tegel 2008 nader toegelicht.

Winnaars Print - Nieuws:

Ronald van Geenen en Kees Wessels, redacteuren/verslaggevers *AD*, met een serie artikelen over operaties bij borstkanker

Ronald van Geenen en Kees Wessels hebben door uitstekend en nauwgezet vergelijken aan het licht gebracht dat er een onbegrijpelijk groot verschil is in de effectiviteit en efficiëntie waarmee ziekenhuizen borstoperaties uitvoeren. Een buitengewoon relevant nieuwsverhaal over een misstand die zonder deze journalistieke actie wellicht nog jaren verborgen zou zijn gebleven. Nu werd er onmiddellijk ook in praktische zin door zorgverzekeraars op gereageerd.

Winnaar Print – Achtergrond:

Philippe Remarque, Washington-correspondent *de Volkskrant*, met een serie artikelen over de Amerikaanse verkiezingen

Er waren vanzelfsprekend meerdere inzendingen waarin de Amerikaanse presidentsverkiezingen centraal stonden; goed geschreven en zeer informatief. De serie die Philippe Remarque schreef voor *de Volkskrant* steeg daar niettemin nog boven uit. In een vloeiende stijl weet Remarque de ziel van de Amerikanen te treffen. Met veel gevoel voor historische parallellen schetst hij schijnbaar terloops een beeld van een kandidaat en een samenleving die onweerstaanbaar naar elkaar toe groeien.

Winnaar Televisie – Nieuws:

Aart Zeeman, verslaggever en presentator *Netwerk* (NCRV), met ‘Vrouwen vechten voor embryoselectie’

Verslaggever Aart Zeeman maakte een reportage met grote politieke gevolgen. Indringende combinatie van onderzoek naar de dilemma's waar vrouwen met een genetische bedreiging voor staan en de opstelling van de verantwoordelijke staatssecretaris. Daardoor kwam een scherpe politieke discussie op gang en werden verschillen in ethische opvattingen binnen de regeringscoalitie blootgelegd. De reportage over dit maatschappelijke probleem is intiem en terughoudend getoonzet.

Winnaars Televisie – Achtergrond:

Robert van Tellingen, regisseur/producent en Channah Durlacher, researcher *Hoge Bomen* (AVRO), met ‘De passagier van bus 73’

Deze reconstructie van de arrestatie van Radovan Karadzic is boeiend en overtuigend. Regisseur Robert van Tellingen en researcher Channah Durlacher wisten door te dringen tot intimi van de man die verdacht wordt van oorlogsmisdaden. Broer, zus, advocaat en openbare aanklager schetsen wat er voorafging aan de arrestatie en hoe Karadzic uiteindelijk in de val liep, in de bus op weg naar een kuuroord. Het is een spannende reconstructie met een heldere verhaallijn.

Winnaar Radio – Achtergrond:

Gerrit Kalsbeek, verslaggever *De Ochtenden* (VPRO), met ‘Het gelukkige huisdier’

Gerrit Kalsbeek maakte een mooie documentaire over een aansprekend onderwerp: het huisdier. Het resultaat is ontroerend, geestig en ook leerzaam. De sprekers zijn goed gekozen. Vormgeving en presentatie zijn kundig en creatief. Het is radio op z'n best.

Winnaars Innovatieprijs:

Robert Wiering en Wim Schepens, respectievelijk regisseur en eindredacteur *Landroof* (VPRO), met het programma en de bijbehorende site www.landroof.nl

Wim Schepens en Robert Wiering zijn de makers van de site landroof.nl, naar het gelijknamige VPRO-programma over de aantasting van de natuur. De site biedt burgers en belangengroepen een platform voor kleinschalige acties. Zij creëren zelf de inhoud mede op basis waarvan de redactie televisie-uitzendingen maakt. De website is geen bijproduct, maar staat op eigen benen. Het samenspel tussen leken, onderzoekers en journalisten is niet nieuw, maar door de makers wel heel goed en consequent uitgevoerd.

Winnaar Talentprijs

Tonie Mudde (1987), wetenschapsredacteur *Quest*, met de serie 'Dagboek van een proefdier'

Bijlage 2 Doelstelling, initiatiefnemers en juryleden De Tegel

Doelstelling De Tegel

Omwille van de kwaliteit van de journalistiek hebben de Nederlandse media de krachten gebundeld voor de Jaarprijzen voor de Journalistiek: De Tegel.

Deze prijs, die de belangrijkste functies van de journalistiek onderstreept en aanstormend talent aanmoedigt, wordt met ingang van het voorjaar 2007 jaarlijks uitgereikt als bijzonder eerbetoon aan de makers van de beste journalistieke publicaties en producties.

De Tegel 2008 wordt toegekend aan de makers van de beste journalistieke nieuws- en achtergrondproducties in dagbladen, weekbladen of tijdschriften, op televisie en radio. Daarnaast worden een Talentprijs en een Innovatieprijs uitgereikt.

De naam De Tegel is ontleend aan het bekende boek 'Tegels Lichten'(1972) van Henk Hofland.

Initiatiefnemers De Tegel

Initiatiefnemers zijn De Nederlandse Dagbladpers, het Nederlands Genootschap van hoofdredacteurs, de Nederlandse Vereniging van Journalisten, NOS en RTL Nederland, verenigd in de Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek.

Eindjury De Tegel 2008

- Ed Nijpels (juryvoorzitter)
- Lars Andersson
- Fieneke Diamand
- Cisca Dresselhuys
- Henk van Ess
- Muus Groot
- Maria Henneman
- Henk van Hoorn
- Cees Labeur
- Paul Molenaar
- Marleen Stikker
- René van Zanten
- Sytze van der Zee

Vakjury Print

- René van Zanten (voorzitter)
- Cisca Dresselhuys
- Sytze van der Zee

Vakjury Televisie

- Lars Andersson (voorzitter)
- Maria Henneman
- Cees Labeur

Vakjury Radio

- Muus Groot (voorzitter)
- Fieneke Diamand
- Henk van Hoorn

Vakjury Innovatie

- Marleen Stikker (voorzitter)

- Henk van Ess
- Paul Molenaar